

Online generace studentů podle vyučujících

Vyučujete už na Masarykově univerzitě řadu let. Vnímáte změnu generace studentů? V čem jsou nově nastupující studenti jiní?

prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
Fakulta sociálních studií

„Ano, vnímám. Možná to souvisí s větší masovostí studia, kdy vedle nadprůměrných přichází i větší množství průměrných studentů. Každopádně bez ohledu na to vnímám, že se zmenšuje rozsah obecně známých a přečtených knih. Netvrdím, že čtou méně, ale v zásadě už neexistuje obecně akceptovaný kánon, jímž by si prošla většina.“

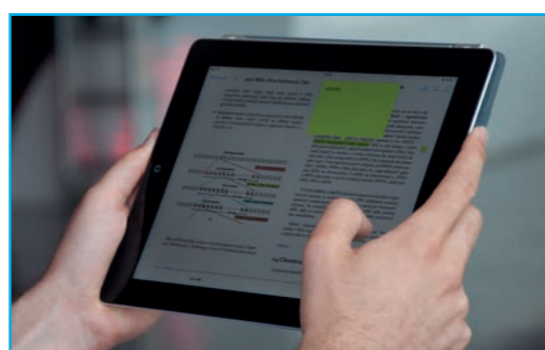
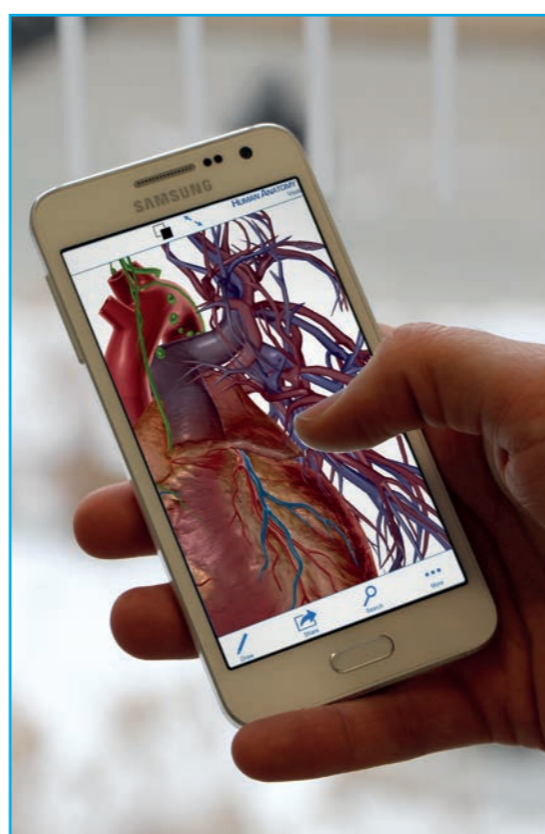
Ing. Daniel Němec, Ph.D.
Ekonomicko-správní fakulta

„Nevnímám nějakou výraznou změnu, spíše jen drobnosti. Cvičení v mém předmětu probíhají v počítačových učebnách a nebylo tak výjimkou, že mnozí studenti trávili část hodiny na Facebooku přímo v prohlížeči na počítači a nesoustředili se tolik na dění na hodině. Teď s větší dostupností sociálních sítí přes mobilní aplikace pozorují, že tento problém odpadl, a v počítačích mají spuštěny jen ty aplikace, které na cvičeních potřebují. Studenti tak dokážou mnohem efektivněji zkombinovat zábavu na mobilu a potěšení z práce na semináři. Přístup na sociální sítě už pro ně není tak vzácný a spojený s počítačovou učebnou. Druhá věc, které jsem si všiml, se týká času studentů. Mnohem více studentů pracuje například na částečný úvazek. Zatímco před pár lety, když studenti potřebovali nějakou konzultaci, tak pro ně nebyl problém přijít kdykoliv v týdnu a termín konzultace jsem mohl navrhnout sám. V současnosti se role otočila a studenti v rámci domluvy rovnou nabízejí jeden, v lepším případě dva termíny, kdy by měli s ohledem na své pracovní povinnosti čas přijít. Čas je tak pro ně mnohem vzácnější.“

Vyučující
Právnická fakulta

„Předchozí generace studentů byla ke studiu v průměru více motivovaná. Mám za to, že studenti měli dříve větší zájem o problematiku. Věnovali se studiu předmětu průběžně v semestru i dlouhodobě před zkouškami prvořadě proto, že sami chtěli získat nové poznatky a uspět u zkoušek. Na nepovinných přednáškách bývala velká účast studentů, zapisovali si potřebné informace a často se při tom i dotazovali, pokud výklad látky hned nepochopili. Mnozí současní studenti jsou k přednáškám značně nevládní, koncem semestru na ně přichází již jen hrstka skutečných zájemců. Na povinných seminářích bývá značná část studentů často lhostejných a nepozorných, neprojevují o probíranou problematiku hlubší zájem. Dnešní studenti navíc používají příliš mnoho vlastních technických zařízení, která odvádějí jejich pozornost od výuky. Všimám si také jejich nepozornosti při čtení právních předpisů a zbrklosti v uvažování při interpretaci zákonů. Techniku tedy podle mého názoru spíše zneužívají, než aby ji plnohodnotně využívali.“

Obecně mají studenti této generace pocit, že nároky na ně kladené jsou vyšší a zkoušky náročnější a pokládají to za křivdu, místo aby byli spokojeni, že rozvíjíme jejich schopnosti i pro další studium a připravujeme je lépe do praxe, která nároky určitě nesnižuje. Naše katedra přitom naopak požadavky na úroveň základních znalostí zmírňuje a dává studentům u písemných zkoušek k dispozici více času než dříve. Mrzí mne, že se ze studentů stále více stávají „mlčenlivé ryby“, a to nejen v seminářích, ale i u zkoušek. Vzájemně málo komunikují a u zkoušek někteří studenti dokonce požadují, abychom jim sami kladli otázky, neboť plynulá řeč jim činí obtíž. Otevřenou debatu a rozhovor lze však u budoucích právníků považovat za velmi důležité.“

doc. MUDr. Pavel Matonoha, CSc.

Lékařská fakulta

„Generace studentů se mění podstatně, především, co se týká dostupných technologií. Studenti si například nosí anatomické atlasy v aplikacích na svých mobilech či tabletech, mnohem více využívají elektronické zdroje. Nese to s sebou samozřejmě i různé problémy. Například na obrázku na mobilu prostě neuvidí všechny souvislosti a celý náhled anatomické části tak, jako na velké obrazovce. I tyto technologie mají své limity. Nepříjemný je klasický problém notebooků na přednáškách. V případě základních kurzů pro bakaláře si někteří studenti přijdou hodinu jen odsedět, bez zájmu a motivace, s Facebookem na obrazovce. Když učebnu procházím a kontrolně se na něco takového studenta zeptám, je vidět, že vůbec výuku nevnímá a nic z ní nemá. Působí to neuctivě, je to poměrně nepříjemné pro přednášejícího, i pro toho studenta to vůbec nedává takto smysl. U magisterských lékařů tento problém nenastává v takové míře, vědí, co chtějí a proč na hodině jsou, obecně jsou více motivováni a cení si svého i mého času.“

doc. JUDr. Ivana Průchová, CSc.

Právnická fakulta

„V principu jsou studenti pořád stejní. Oceňuji, když mají k dispozici materiály, které jim pomohou předmět zvládnout. Dnešní doba v tomto přináší mnohé výhody, umožňuje studentům čerpat informace ze zpráv z médií, využívat mapy, grafiku. Pokud mám srovnat, co se změnilo z dob začátků mého působení, vnímám jednu podstatnou změnu. Dříve studenti tvořili pevné skupiny a více se znali, nestyděli se před sebou a lépe se potom vyjadřovali k nastíněným situacím, když byli ve skupině lidí, se kterými již mají navázané vztahy. Nyní se na seminářích mnohdy hlouběji z osobního a studijního života neznají a více se ostýchají.“

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Pedagogická fakulta

„Velmi výraznou změnu mezi generacemi studentů nevnímám, ale to může být dáno i tím, že z pohledu technologií tzv. rostu spolu s nimi. Všimám si řady drobných detailů. Vyučuji jak mladé studenty v prezenčním studiu, tak o trochu starší generaci v dálkovém studiu. Je vidět, že pro mladší generaci studentů jsou technologie více přirozenou součástí jejich života a aktivně je využívají (laptop či tablet v poslední době je častou součástí studenta). U dálkařů to není tak výrazné a poznámky si dělají více tradičně – rukou. V obou skupinách studentů se najdou ti, kteří k technologiím mají více pozitivní, ale i hodně negativní přístup a například podle odevzdaných prací s nimi umí i neumí efektivně pracovat. Výrazně stoupá tlak studentů na zveřejňování konkrétních prezentací z přednášek, potřeba elektronické opory apod.“

RNDr. Pavel Lízal, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta

„Současní studenti jsou v porovnání se studenty před více než 15 lety jiní a to zejména v tom, že jejich pozornost je upoutávána ještě dalšími podněty – během přednášky mají potřebu se podívat na nové fotky na Instagramu, posty na Facebooku nebo si potřebují přečíst SMS na telefonu. Dnes tedy musíme s těmito technologiemi o pozornost studentů bojovat a vyžaduje to od nás vyučujících mnohem větší nasazení než tomu bylo dříve.“

Postřehy začínajících vyučujících

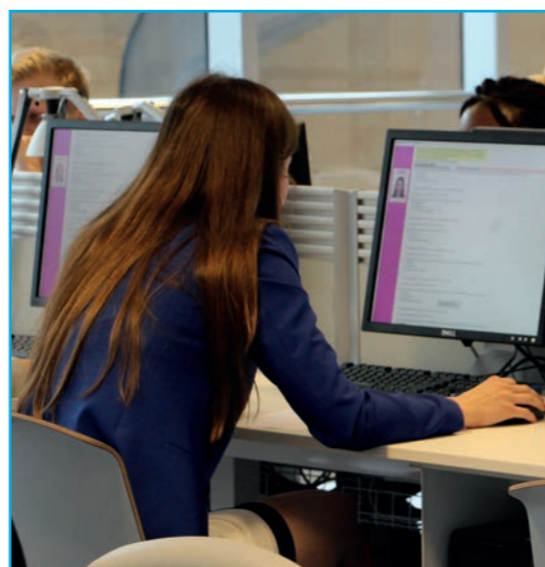
Co Vás ve Vašich začátcích s výukou studentů překvapilo?

Mgr. Marta Gimunová, Ph.D.
Fakulta sportovních studií

„Trochu mne zarazilo, že si hned v první hodině fotili všichni studenti moje slajdy na mobilní telefony. Bylo to nepříjemné. Začala jsem jim tedy prezentace vkládat předem, abychom se tomuto vyhnuli. Obecně pozorují, že studenti jsou teď zvyklí mít všechno dopředu a v elektronické podobě.“

Další věc, která mne překvapila, bylo, jak jsou studenti vždy o krok napřed. Například v technikách opisování. Na zkoušce jsem například nedávno měla studenta, který opisoval text z chytrých hodinek. Ty mu dnes už umí ukázat postupně celé PDF soubory.

Všimla jsem si také, že dnes už pro generaci studentů nejsou tak ostré hranice pro různé formy komunikace s vyučujícím. O pozdním příchodu mi studenti například píšou zprávu na můj osobní Facebookový profil, protože jim to přijde přirozené.“

Mgr. Samuel Pastva
Fakulta informatiky

„Najviac ma prekvapila asi kreativita študentov. Vždy, keď si myslíte, že už máte nejaký príklad preskúmaný do detailov, nájde sa študent, ktorý objaví úplne nové riešenie, aké ste doteraz nezvažovali. Každý študent navyše uvažuje inak, takže je vlastne možné, že pre časť skupiny je práve toto riešenie oveľa zrozumiteľnejšie, aj keď vám ako vyučujúcemu pripadá napríklad zbytočne komplikované. Takáto situácia potom dáva aj možnosť prebrať so študentami, aký postup im vyhovuje viac, prípadne prečo postup, čo vy ako vyučujúci považujete za jednoduchší, je pre nich nezrozumiteľný. To je spätná väzba, ku ktorej sa človek v predmetovej ankete nedostane.“

Více inspirace na Elportále MU

E-learning na Masarykově univerzitě · <http://elportal.cz/>

katalog e-learningu · e-kurzy · e-publikace · e-knihy · ukázky a inspirace · metodika · uživatelská podpora